

V Ljubljani, v četrtek, dne 9. januarja 1913.

Naročnina
za Avstroogrsko: 1/4 leta K 2.— 1/2 leta K 4.— celo leto K 8.—
za Nemčijo: " 3.— " 6.— " 12.—
ost. inozemstvo: " fr. 3-50 " fr. 7.— " fr. 14.—

Uredništvo in upravnništvo: Frančiškanska
ulica šte. 12.
Naročnina za Ameriko znaša celoletno 3 dolarje.

Oglasnina
za 6 krat deljeno petitno vrsto enkrat 20 vin. — Pri več-
kratnih objavah primeren popust.

Leto III. Posamezna številka 20 vinarjev.

Na naročila brez denarja se ne ozira.

Naročnina za dijake in vojake 6 kron.

Štev. 2.

Pomorska bitka med Turki in Grki pred Dardanelami.

DR. VELIMIR DEŽELIČ:

V službi kalifa.

Zgodovinski roman iz časov hrvatske telesne straže v Španiji. Z dovoljenjem pisateljevim prevel Starogorski.

On pa ji, ves srečen, jame poljubljati usta in čelo in ves obraz. Jel ji je pripovedovati, kaj je vse pretrpel od onega časa, ko sta se prvič videla, kako je prebdel celo noč in mislil na njo. Naposled ji je omenil o misiji, katero mu je poveril Wadha el Ameri in da mora urno odpotovati. To je sicer žalostna vest za njo in za njega, ali da mu ni Wadha el Ameri naložil te misije, bi si ne drznil danes priti do nje. Misija hadžibova je samo pospešila njuno srečo. On je, boječ se, da je tako kmalu ne vidi, pospešil njun sestanek, a se vseeno ni nadjal, da se mu tako posreči.

in jih poljubi. Nato poljubi rob njegove halje in reče:

— Ti si moj gospodar in hočem ti biti pokorna na veke.

Strežinja jo dvigne k sebi.

— Spomnila si se imena Alahovega. Moja vera, kakor vidim, ni tvoja vera. Bi li ti, dete moje, hotela, da sprejmeš mojo vero, da te lahko povedem v deželo svojih očetov?

Ona skloni za trenutek glavo in reče, ne pomišljaje mnogo:

— Sužnja sem in učili so me vero Mohamedovo, ker so me mlado odvedli iz domačije mojih očetov. Glej, na srcu svojem nosim znak, ki mi pravi, da so bili moji roditelji kristjani. Bog tvojih očetov je i moj Bog.

Vzela je iz nedrj mali zlati bizantinski križec in Strežinja ga jame ogledovati.

Medtem se je Strežinja trudil, da prečita napis na križu.

Naenkrat vzklikne. Ta vzklik ni bil samo vzklik začudenja, nego tudi vzklik radosti.

— Kaj je? — vzklikne Fatima.

— Ta križ?

— Kaj je z njim? — vpraša radovedno Fatima.

— Tu so besede, ki pričajo, da so delo mojstra, ki je izšel iz mojega naroda.

— Kaj praviš?

— Resnica. To so naše hrvatske črke, s kakršnimi so pisane naše svete knjige, ki sta nam jih prinesla sveti Ciril in Metod. Misli bi, oh, ali je to mogoče — reče Strežinja in se prime za glavo. — Ne, to bi bilo preveč sreče naenkrat!

— Kaj je, mili moj, govori?!

A on jo prime za roke in odgovori:

— Povej mi, angel moje duše, ali se spominjaš česa iz svoje mladosti. Ali veš, iz katerega kraja so te ukradli, ali veš ime naroda, katerega hčerka si?

A ona tožno zmaje z glavo, da ne ve in molči.

— Ali vsaj eno besedo.

— Ničesar se ne morem spomniti — odgovori žalostno.

— Vidiš — reče Strežinja in spusti njene roke, ter pokaže križ. — Vidiš, na tem križu so hrvatske črke in jaz mislim, da si ti hči hrvatskega, to jo, mojega naroda. In če je temu tako, ali ni to več, nego slučaj, da sem, evo, v tem tujem svetu moral spoznati ljubezen, in da si ti moja ljubezen — prava Hrvatica. Ali se ti ne zdi, kakor prst božji? Kdo ve, ali te danes ali jutri ne popeljem v roke tvoje drage mamice, tvojega dobrega očeta? Kdo ve, ali ni Bog uslišal njune vroče molitve in izbral mene, nevrednega človeka, za slepo orožje svojim načrtom...

Fatima se je globoko zamislila. Sedla je na stol in solze so rosile njeno mlado, sveže lice.

— Mamico mojo... njo mi povrneš... očeta... oh, ko bi se to zgodilo... ko bi se to zgodilo...

In prišla je za njegove roke in jih močila s solzami neprestano govoreča:

— Oče moj! Mati moja!

Strežinja je hotel nekaj reči, a ni imel več časa. V sobo plane starka. Bila je blede in prestrašena.

— Gospodar prihaja.

Strežinja in Fatima planeta pokoncu.

— Ne tratimo časa. Fatima se mora takoj vrniti v svoje sobe. Pazi, da gospodar ne zapazi, da si bila tu. A ti gospod, odidi, ako ti je glava draga. Če nas dobi in izve, da si se pogovarjal s Fatimo, tedaj je vse izgubljeno.

— Še en poljub — Fatima objame Strežinjo. — A sedaj z Bogom!

Strežinja in starka ostaneta sama.

Novi naročniki lahko dobe posebne ponatise romana „V službi kalifa“ od začetka do 1. januarja 1913 s poštnino vred za 2 K 10 h, tako da imajo tudi ta roman celoten. Ob koncu romana pa lahko naroče še ponatise še drugega dela do 1. januarja 1913 naprej, da si tako lahko dajo ves roman „V službi kalifa“ vezat v posebno knjigo.

Pogled na Plovdiv na Bolgarskem.
(Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

Z velikim strahom je poslušala Fatima besede o razstanku.

— Strežinja, za Alaha milega, kaj mi govoriš. Mili moj, komaj sva se videla in že hočeš od mene. Ne daj, Alah, da bi se za vedno razstala! Kaj naj storim brez tebe? Bilo bi bolje da se nisva videla! Ne hodi od mene, mili moj, drugače umrem od tuge.

Tako je govorila Fatima in v očeh so se ji zalesketale solze.

— Ne toži, dete moje. Ako se razstaneva, ne bo to trajalo dolgo. Resnica je, ne tajim, da je z mojim potovanjem spojena tudi nevarnost, ali Bog, kateri nama je dopustil danes ta sestanek, ne dopusti, da bi se več ne našla. Veruj mi, da te povedem v grad svojega očeta, kot svojo ženo, in boš gledala slavne obali mojega Jadranskega morja.

In Fatima se mu nasmehne skozi solze:

— O, Alah naj dopusti, da se zgodi tako, luč oči mojih! Pisano je, kar je Alah odredil — in ona poklekne pobožno na tla

— Glej, tu je, kakor se mi zdi, vdolben nekak napis. Ali zelo je že izbrisan.

— Pokvarili so ga moji poljubi, ker ga vedno, ko sem sama, poljubljam, ker je edini jasni spomin mojih nekdanih dni. Vse drugo so mi vzeli hudobni ljudje.

— Kako si rešila ta križec?

— Bila sem zelo majhna, ko so me uropali roditeljem in zato so me oddali takoj v oskrbo neki starki. A ta je bila kristjanka, ter je skrila ta križec za me, dokler nisem odrasla.

— In ti ga je dala?

— In mi ga je dala.

— Kje je sedaj ta sužnja?

— Sirota je umrla, ko sem bila stara petnajst let.

— Torej ni to ta starka, ki te je poslala sem?

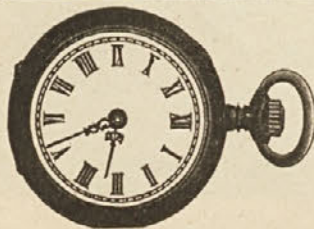
— Ne.

— Ali je dobra?

— Da in ne! Zvita je in zlobna.

— Ali te muči?

— Ah, zakaj me vprašuješ o tem?

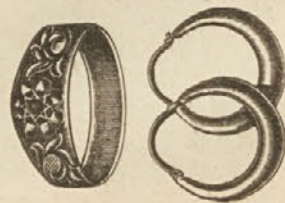
Priporočamo
domačo tvrdko

H. Suttner, ki je največja,
domača tvrdka

te vrste na slovanskem jugu. Kdor potrebuje uro, verižico, uhane, prstan itd., naj piše po cenik. Velik bogato ilustrovan cenik dobi vsakdo zastonj in poštne prosto. Pišite po dopisnici: H. Suttner v Ljubljani 5, Mestni trg šte. 25.

Nizke cene!

Postrežba solidna in točna!

Vse tiste p. n. naročnike, katerim je potekla naročnina in je še niso obnovili, vljudno prosimo, da to store takoj, sicer jim s prihodnjo številko ustavimo list.

Nam samim je zelo neljubo, da se je izdanje našega koledarja tako zakasnelo; prosimo vse cenjene naročnike, da še ne koliko dni potrpijo.

Naročniki, ki so izrezovali roman „V burji in viharju“ iz „Tednika“ ter shranjevali pole in si jih hočejo dati vezati v knjigo, dobe lahko lep ovojni list za knjigo. Ovojni list stane 20 h in je poslati denar naprej. Vsak, kdor hoče imeti ovojni list za knjigo „V burji in viharju“, naj pošlje 20 h (lahko tudi v znamkah v pismu) vsaj do 20. t. m., da vemo koliko ovojnih listov naj natisnemo. Na pozneje došla naročila se ne moremo več ozirati. Opomnimo, da ovojni list ni neobhodno potreben, ker se dajo pole tudi brez njega vezati v knjigo in je knjiga tudi brez ovojnega lista popolna. Ovojni list je potreben tistim, ki hočejo imeti lepo vezano knjigo.

Profesor Anton Bezenšek in delo njegovega življenja.

»Naš človek!«

Anton Bezenšek se je rodil 15. aprila 1854 na Frankolovem (Štajersko) v prijazni vasi Bukovje ob solničnem podnožju Konjiške gore (odtod »Bukovski«). Leta 1860. je začel hoditi v šolo na Frankolovem pri učitelju Filipu Kodermanu; po IV. razredu v Celju, kjer je slovenskim učencem stari Ozvald Schelander vtepal prvo nemščino v glavo, je leta 1866. stopil v celjsko gimnazijo. Njen ravnatelj je bil takrat Jožef Premru, slovenski profesorji Anton Šantel, Mihael Žolger, Karel Glaser. Tukaj je Bezenšek dobil tudi

Zastopnik Avstrije, grof A. Mensdorf-Ponilly.
(Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

osnovne pojme o stenografiji od slavnega Čeha dr. G. A. Lindnerja, izpopolnil pa se je v nji pod profesorjem veronauka Ivanom Krušičem, modrim vzgojiteljem značajev. — 30. avgusta 1874 so »slovanški dijaci« obhajali v Žalcu odhodnico celjskih abiturientov in Anton Bezenšek,

kot odborov predsednik, je izdal o tej prireditvi in priložnosti svoje prvo delce »Spominek Besede«; pisal pa je že prej kot dijak za Janežičev »Besednik«, za Tomšičev »Vrtec« in za Trstenjakovo »Zoro«.

Grški delegati na mirovni konferenci v Londonu. (Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

V jeseni leta 1874. se poda Bezenšek v Zagreb na vseučilišče, ki se je otvorilo tistega leta; vpisal se je na filozofski fakulteti, da sluša slov. jezikoslovje, modroslovje in klasično filologijo. En semester l. 1876. je prebil (pravi vzor novodobnega slov. visokošolca!) na univerzi v Pragi in napravil tam državni izpit za učitelja stenografije. Študije je dovršil leta 1878. zopet v Zagrebu. — Glavno delo Bezenškovega življenja je ostalo pri vsem tem le **jugoslovanska stenografija**, t. j. prireditev Gabelsbergerjevega sistema za jugoslovanske jezike.

Pač so se delali poskusi tudi že pred Bezenškom povsod tam, kjer se je začelo razvijati parlamentarno življenje; stenografija in parlamentarizem sta si drugača. Kjer je sabor, se zahteva stenograf; ta zopet more živeti le od parlamenta.

Pri Slovincih so v kranjskem deželnem zboru že poskušavali stenografirati Tanšek, Štempihar, Anton Supan; l. 1865. je izdelal **Franc Hafner**, nadučitelj v Slovengradcu, popolno »Slovensko stenografijo«, pa delo je ostalo nenatisnjeno in se zdaj hrani v knjižnici kralj. stenografskega zavoda v Draždanah!

Na Hrvaškem je začel s stenografijo že l. 1862. prof. Vinković na gimnaziji v Vinkovcih, v Zagrebu je začel razširjati svoj sestav Slovenec prof. Magdič, leta 1864. Njegova učna knjiga »Stenografija Hrvatska« je izšla 1871; tudi stenografiral je prof. Magdič že v saboru.

In vendar so vse to bili le bolj ali manj srečni poskusi. Z nenavadnim mladeniškim ognjem in jako praktičnimi načrti se je lotil dela Bezenšek takoj, ko je prišel v Zagreb. Celih pet let tamošnjega bivanja (1874—1879) je poučeval stenografijo na gimnaziji; tri leta je bil stenograf v saboru; sprva sam, pozneje so mu pomagali njegovi učenci Miholič, Boltek, Ljudevit Tomšič. Slavko Miholič je postal pozneje profesor stenografije na vseh zagrebških šolah in na vseučilišču. — Obenem je Bezenšek urejeval mesečnik »Jugoslavenski Stenograf« (1876 do

1879) in izdal leta 1876. učno knjigo »Nauk o hrvatskoj in slovenskoj stenografiji. Dio I.« Bezenškovi učenci iz te dobe so poznejši profesorji na univerzi: dr. Josip Silović, dr. Rudolf Vimer, dr. Milivoj Šrepič; gimnazijski profesorji dr.

Plivelič, Božič; nadalje pisatelji dr. Fr. Salavari, Velimir Deželić in mnogo drugih v Zagrebu, — v Karlovcu profesor dr. Mihael Vamberger (štajerski Slovenec) in njegovi učenci Slavoj Dragič, Ferdinand Heffler.

Leta 1893. je izdala Matica Slovenska temeljno knjigo »Slovenska stenografija«, po Gabelsbergerju sestavil in priredil prof. Anton Bezenšek, katero je tudi učno

Konferenca veleposlanikov v Londonu: Državni tajnik in angleški minister zunanjih zadev sir Eduard Grey.

(Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

ministrstvo za šole potrdilo. Leta 1892. od prof. Magdiča objavljena »Slovenska stenografija« je ostala brez upliva in potrjenja. — Tako je zavladal Bezenškov

sestav po vsem Slovenskem in Hrvaškem; rabi se v deželni zboru kranjskem, rabi v saboru zagrebškem in deželni zboru zaderskem, — v poslednjih dveh posame Bezenškov stenograf hrvaške in srbske govore.

V kraljevini Srbiji sami se pa Bezenškov sistem še ni udomačil. Leta 1866. je

Francoski zastopnik Cambon.
(Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

izdal v Belgradu profesor realke M. Milovuk sten. učno knjigo, l. 1870. advokat Jure Gjorgjević svojo po sistemu Stolze, — oba brez uspeha. L. 1873. je dovršil Jovan S. Milovanović, zdaj srbski minister, svoj prevod Gabelsbergerjevega sistema na srbski jezik in začel s poukom po šolah v Belgradu in stenografiranjem v skupštini, kar se je vse prav dobro obneslo; leta 1880. je izšla njegova učna knjiga, ki je še zdaj v rabi. — Uradno velja torej še vedno Milovanović, v dejanju pa so se stenografi skupštine in učitelji že zelo približali Bezenšku, kar tudi kaže leta 1909. po Mladenu Spasojeviću izdana »Stenografija srpska«.

Zato je pa v Bolgariji od prvih početkov sem obveljalo Bezenškovo delo. Leta 1878. je postala Bolgarija samostojna. V spomladi 1879 se je vršilo ustanovno zborovanje (učreditelno sobranie) v Tirnovem, kjer še ni bilo stenografa; na jesen t. l. pa so ga hoteli na sobranju v Sofiji že brezpogojno imeti. Bil je poklican iz Zagreba že takrat slavní jugoslovanski stenograf Anton Bezenšek, ki se je preselil v Sofijo na jesen l. 1879. Trdo je bilo delo v še malo discipliniranem sobranju, kjer je vsakdo govoril, kar, kakorkoli, in kolikratkoli. Pomagali so Bezenšku stenografirati njegovi učenci Hristo Konstantinov, Lazar Sarafov, Tončo Marinov; zraven je poučeval stenografijo na gimnaziji in izdal učno knjigo »B'lgarska stenografija«.

Južna Bolgarija (Vzhodna Rumelija) je imela takrat še svoj deželni zbor (oblastno sobranie) v Plovdivu (Philippopol), kjer so si tudi želeli novih umetnikov. Ker je bilo Bezenšku zelo na tem ležeče, da bi bila v Bolgariji uvedena le enotna stenografija, je prepustil v Sofiji vse delo svojim učencem, sam pa odšel v Plovdiv na jesen leta 1884., kjer pa je v sobranju stenografiral le eno leto, ker že 8. septembra 1885 je bila proklamirana združitev Južne s Severno Bolgarijo.

Sobranje v Plovdivu se je torej prenehalo, a Bezenšek je ostal v Plovdivu kot profesor na tamošnji gimnaziji še 20 let, — tako se mu je omilila blagoslovljena dolina reke Marice z divnim razgledom na Rodopske planine in čez krasna rožna polja pod Šipka-Balkanom. Leta 1889. se je udeležil mednarodnega kongresa stanografov v Parizu za časa tamošnje svetovne razstave, katero je popisal v posebni knjigi »Pisma iz Pariza«. — Leta 1904. so v Plovdivu obhajali petindvajsetletnico bolgarske stenografije na jako slovesen način. »Moram reči«, mi je pisal svoje dni g. prof. iz Sofije o tem slavlju, »da so bili dnevi jubileja 25. in 26. sept. (6. in 7. okt.) t. l. najlepši mojega življenja!«

Bolgarska stenografija je popolnoma Bezenškova, vsi tamošnji stenografi so neposredno ali posredno njegovi učenci. Njegova učna knjiga je izšla leta 1900. v 4. izdaji, pa tudi nekateri njegovi učenci so napisali učne knjige ter zanesli njegovo stenografijo celo v Malo Azijo, Erzerum in Trapezunt.

Leta 1907. je izdal Bezenšek obširno delo »Ruskaja stenografija«, na podlagi boglarske nov ruski brzopis, ki si tam nagloma pridobiva tal. — Istega leta je takorekoč zaokrožil svoje delo s »Temeljno knjigo (Stammbuch) jugoslovanske stenografije«, katero je izdala »Med-

Bolgarski poslanik v Londonu M. Madžarof.
(Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

narodna zveza Gabelsbergerjevih stenografov» v Wolfenbüttlu na Nemškem in jo avtorizirala za vse poznejše čase.

Tako je profesor Anton Bezenšek Jugoslovane, ki jih različnost vere in pisma trga na štiri različne narode, združil v eno celoto po geslu: »Soedinenie-to tvori sila-ta!« — V slogi je moč! Prof. Bezenšek pa je tudi eden izmed redkih srečnih ljudi, ki glede dajo delo svojega življenja dokončano primeroma prav rano! Drevo, ki ga je zasadil, ne potrebuje več njegove pomoči, samo se razvija dalje! In vsa skrivnost tolikega uspeha je: Rano je začel, neumorno delal, ni se vstrašil še tako velikih zaprek, nikdar ni izgubil vere v svojo moč! Slovenska visokošolska mladina, za njim, per aspera ad astra!

* *

Prof. Bezenšek pa ni omejil svojega delovanja le na stenografijo. Mnogoštevilni so njegovi priložnostni spisi v vseh jugoslovanskih jezikih. Za Bolgare je pisaval šolske učne knjige, Slovencem je podaril knjigo »Bolgarija in Srbija«, ki jo je leta 1897. izdala družba sv. Mohorja v Celovcu. — Leta 1880. v Sofiji ustanovljeni »Slavjanski Besedi«, najstarejši bolgarski čitalnici, je bil Bezenšek prvi predsednik in pet let glavni tajnik. V Plovdivu je bil 10 let predsednik »plovdivskega društva« (1895-1905). Tukaj se je bavil celo s čebelarjo in izdal l. 1903. »Pčelarsko knjižko«, »rokovodstvo« za bolgarske čebelarje. Za svoje čebelarske izdelke je dobil na svetovnih razstavah v Antwerpnu (1894) in v Parizu (1900) po eno srebrno svetinjo z diplomom.

Kajpada mu odlikovanj ni manjkalo. Iz Srbije ima že izza dobe Rističevega regentstva red sv. Save; leta 1890. ga je odlikovala francoska vlada s palmami

Črnogorski delegati v Londonu. (Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

ki je najboljša namizna in zdravilna kislá voda in se naroča v Tolstem vrhu, pošta Guštanj, železniška postaja Spodnji Dravograd, pošta in po-

Naročajte, ponudite, Tolstovrško slatino

reda »officier d'academie« (častnik akademije); na plovdivski razstavi leta 1892. je dobil v stenografskem oddelku zlato kolajno z državno častno diplomom, od kneza Ferdinanda pa je sprejel takrat red sv. Aleksandra.

Jožica Fantova, subreta slovenskega deželnega gledališča v Ljubljani, je mlada Pražanka, ki razpolaga s temperamentno igro in močnim zelo simpatičnim glasom. Do sedaj je igrala pri neki češki gledališki družbi, kjer je z velikim uspe-

Srbski delegati. (Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

Od jeseni 1905. je Bezenšek profesor na I. državni gimnaziji v Sofiji in docent na univerzi, zraven neumoren govornik, kamorkoli ga kličejo...

Toda, kako pravi češki pesnik?

»Léta tálmou vlasy řidnou
Jako listi před jesení...«

Bukovskega pa često vleče domov v lepo rojstno vas domačo ob solnčnem vznožju visoke Konjiške gore. Tam je

Vseučiliščni profesor Anton Bezenšek.

dal postaviti leta 1899. lično kapelico in napisati pod podobo Tobijevo na zvoniku: »Boga vsikdar hvali; naj te vodi njegov angel po vseh potih« in, pristavimo, kmalu privede nazaj v lepo — tužno domovino, kjer zdihuje pod navalom od severa prodirajočega tisočletnega sovraga — »Morituri...« umirajoči Slovenci!

F. S. Šegula.

Abadie kotiček.

Abadie, Pariz.

kot župan je imel dr. Weiskirchner programatičen govor, v katerem je obljubil, storiti mnogo za mesto Dunaj. Če bo izvršil le polovico tega, kar obljubuje si bo pridobil nevenljivih zaslug, pa dvomimo, da bo mogel le deloma izvršiti gospodarski program, ki ga je razvil, kajti čedalje bolj prevladujejo na Dunaju strankarski in narodni šovinisti. Spominjamo le na preganjanje slovanskih visokošolcev na Dunaju. Dr. Weiskirchner je bil svoj čas predsednik državne zbornice in za vlade Bienerta celo trgovinski minister.

Mirovna pogajanja v Londonu.

Ves svet zasleduje z veliko pozornostjo pogajanja med zastopniki Turčije in Balkanske zveze v Londonu radi sklenitve miru. Ob enem so pa v Londonu zbrani tudi poslaniki evropskih velesil, ki se posvetujejo o Albaniji itd. Poslaniki so se že v toliko zjedini, da dobi Srbija ob Jadranskem morju trgovinsko pristanišče in da se ustanovi samnostojna Albanija. Gre se pa še za določitev mej samostojne Albanije. Avstrija in njene zaveznice hočejo takozvano veliko Albanijo, da bi naj pripadel Skader, Prizren itd. še Albaniji, čemur se pa upravičeno upirajo ostale velesile ter zahtevajo takozvano malo Albanijo, t. j. da se proglasi za samostojno Albanijo le tisto ozemlje, kjer res prebivajo Albanci in ga Srbi ozir. Črnogorci doslej še niso zavojevali.

Mirovna pogajanja med zastopniki Turčije in Balkanske zveze tudi ne napredujejo, ker Turki silno zavlačujejo. Zastopniki balkanske zveze so stavili torej sledeči ultimatum: Turčija se odpove Kreti, Egejskim otokom in preda trdnjavo Odrin.

Psi v službi vojne na Balkanu: Pri prevažajo strojne puške.
(Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

Ce noče tega se pretrgajo pogajanja in se zopet začne vojna.

V pondeljek 6. t. m. je bila zopet seja in na tej so zastopniki Turčije odgovorili, da je pripravljena Turčija odstopiti Kreto, a Egejskih otokov in Odrina ne preda. Na to so zastopniki Balkanske zveze takoj prekinili, kar je Turke zelo poparilo. — Mirovna pogajanja niso pretrgana, temveč le prekinjena t. j. odložena za nedoločen čas in posredovale bodo velevlasti, kajti vsa Evropa že komaj čaka, da se sklene mir. Sedanja negotovost tlači vse kot mora in čutijo to ne le na Balkanu temveč povsod po vsej Evropi.

Črtice z Balkana.

Milijarder Carnegie za Balkance. Znani milijarder Carnegie je daroval 120.000.000 K v blagotvorne namene in bo sestavil poseben odbor, ki bo obresti te ustanove uporabljal za gospodarske žrtve balkanske vojne.

Kako je sedaj v Odrinu? Lakota. Kakor znano, so Bulgari sklenili premirje s Turki tako, da se Odrin ne sme piskrbeti z živem, zato pa vlada sedaj v mestu lakota. Begunci iz Odrina pripovedujejo: Položaj v mestu je obupen. Prebivalstvo gladuje. Kruh se prodaja po dva leva (kroni) kilogram, mesa že davno ni več. Soli, sladkorja in kave je komaj za zdravila. Kužne bolezni zahtevajo silnih žrtev. Vsak dan umrje po 10 vojakov na tifusu in koleri, civilnih oseb pa še veliko več. Redka je v Odrinu hiša, ki bi ne imela smrtnih žrtev. Vodo zajemajo le iz Marice in Tundže. Kljub temu se je Šukri-paša odločil, da brani mesto do zadnje kaplje krvi in da se živ ne vda.

V osvojenih krajih. Nov napredek. Dežele, ki so jih osvojili Bulgari in Srbi, prišle bodo v njih rokah do velikega napredka, zakaj oboji bodo napeli vse sile, da te kraje priklenejo nase. V bulgarskem sobranju (državnem zboru) je minister že izjavil, koliko da hoče storiti vlada za upravo novih dežel.

Nastavljajo že tudi novo uradništvo pri železnicah.

Prav tako Srbi. Ko so osvojili pas Albanije ob morju. Ustanovili so brž do 40 novih pošt in uvedli novo upravo v teh krajih.

Velikanska katastrofa. Kake tri milje široko ozemlje ob obrežju Crnega morja se ob hipoma popolnoma izpremenilo. Ponekod se je zemlja vdrla in so se napravile velikanske razpoke. Drugod se je dno morja dvignilo

Turški delegati v Londonu. (Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

Še več hočejo storiti za kraje, ki jih bodo stalno obdržali. Zlasti hočejo napraviti iz mesta Skoplje drugo kulturno središče srbskega naroda. Skoplje, ki šteje do 60.000 ljudi in bo za Belgradom največje srbsko mesto, bo dobilo poleg mnogih drugih šol celo vseučilišče, pravno fakulteto.

ter se je pokazalo več majhnih otokov. Kakih 20 krajev je popolnoma porušeni. In celi deli dežele so se premaknili. Škoda se niti ceniti ne da, samo ona škoda, ki je nastala vsled teh velikanskih razpok se ceni na več milijonov rubljev.

Koliko sne človek v vsem svojem življenju. (Glej sliko v 1. štev. na strani 11.) Neverjetno, a resnično! Francoski statistiki so izračunali, koliko človek poje. Za podlago računu so vzeli, da človek poje razmeroma po 18 dkg mesa na dan, kar znaša na leto 55 kg in pri človeku, ki je doživel 70 let, je 4.000 kg. mesa. To je približno množina živine, kakor jo nam kaže naša slika.

NOVICE.

Mednarodno pravo o vojni. Glede postopanja v vojni so vojnojoče se sile vezane med seboj po določbah mednarodnega prava. Te določbe, ki so bile na konferenci v Haagu leta 1899. potrjene po skoraj vseh državah, so zelo natančne in se tikajo deloma, postopanja uasproti sovražnemu vojaštvu, deloma nasproti prebivalstvu v krajih, kjer se vrši vojna. Nasproti prebivalstvu v zasedenem ozemlju sme sovražnik prevzeti funkcije domače vlade in izvrševati upravo. Prebivalstvo mu je dolžno pokorščino, ne pa tudi — zvestobo; zato ne sme sovražnik od njega zahtevati prisego zvestobe, niti ga siliti k vojaškim opraviom proti domači vladi, na primer, da bi mu kazal pota. Vojna oblast sme od prebivalstva pobirati davke in vojne kontribucije, ali to le proti potrjenju in pod odgovornostjo vrhovn. poveljnika. Konfiscirati se pa sme samo državno premoženje. Javni zavodi, ki služijo bogoslužju, dobrotelnosti, umetnosti in vedi, so nedotakljivi. Ravno tako je nedotakljiva osebna last vsakega prebivalca, naj je vložena kjerkoli. Na denar zasebnih oseb, vloženi v hranilnicah, posojilnicah itd. se ne sme seči v nobenem slučaju.

Jožica Fantova, subreta slov. deželnega gledališča v Ljubljani.

Zastopnik Nemčije Lichnovsky.

Trgovci, peki!

Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož IV. SUBAN, Trst - Vrdela, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Naročajte pri narodni trvrcki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah.

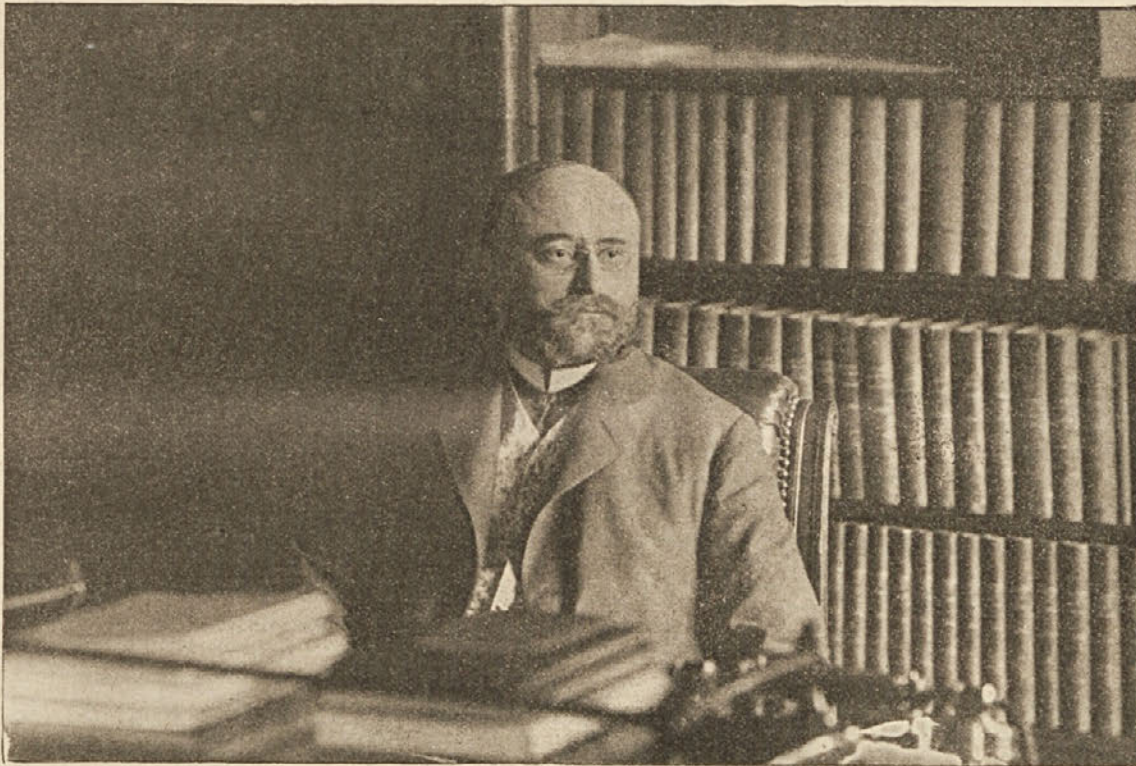
Za kratek čas.

Čim preje. Grk je hotel oženiti svojega šele 13 letnega sina, a žena mu je ugovarjala češ: Počakaj še vendar par let, da pride sinko k pameti. — Tiho, žena, je odgovoril mož — čim prej tem bolje, da se oženi, kajti če pride fant k pameti prej, se potem sploh ne bo hotel oženiti.

Milo za drago. V Švici je bila na letovišču obitelj s krasnima hčerškama, ki so v družbi nekega starega profesorja šle vsak

Vojaška. Korporal: Zakaj ne sme vojak nikdar glave izgubiti? — Vojak: Zato ne, ker bi potlej ne imel kam čake postaviti.

Ni razumel. Tvrška Ribnik & Co. je imela v službi potovalca, ki jej je pisal pisma s slovničnimi napakami in slabo stilizirana. — Sodeč po Vaših pismih, mu odgovori nekega dne principal, pridem do zaključka, da niste Vi v gimnazijo hodili — in z drugo pošto je dobil lastnik tvrške ta-le odgovor: Ce mislite, da bo kaj kšefta za napraviti, pa bom tudi tja pogledal.

Novi župan na Dunaju dr. Weiskirchner. (Po posebni fotografiji za Slov. Ilustr. Tednik.)

dan na izprehod na neko visoko goro. Nekega dne se je pa profesor zamudil in ju je srečal, ko sta se že vračali nazaj z gore. Rekli sta mu: Nocoj pa je padel na vrh glave sneg. — Profesor pa, ki je bil razoglav ter je mislil, da se norčujeta iz njegovih belih les, je odgovoril pikro: Zato se pa vračajo krave nazaj v dolino.

Res je. Profesor: Človek lahko trpi glad in žejo, a brez zraka ne more živeti ni ene minute. — Siromašen dijak v zadnji klopi vzdihne: Da, pa samo od zraka se tudi ne da živeti.

Smola. I.: Zakaj si ti zaprt? — II.: Ker sem prenaplavljen z bečkelnom po prepočevani poti in zakaj si ti zaprt? — I. (ki je bil zaprt, ker je ukradel bečkelj): Glej, to je pa res smola! Ti si zaprt, ker si prenaplavljen z vozil, a jaz sem zaprt, ker sem prepočasi vozil in so me dohiteli.

Opravičenje. Sodnik: Ali nimate nič resne volje do kakega dela, da bi bili koristen ud človeške družbe? — Toženec: Kako, če me pa vedno zapirate?

Pri dolžniku: Upnik vpraša strežaja: Ali je gospod baron doma? — Strežaj: Ni ga! — Upnik: Zbati ga dobim zvečer doma? — Strežaj: Počakajte nekoliko, ga grem povprašati!

Iveri. V vinu je resnica, zakaj človek, dokler pije, ne more nobene laži povedati. — Kdor sam sebe ne strahuje — ga strahujejo drugi.

Slabe volje. Kaj ste pa že ves večer tako slabe volje, gospod sodnik? — Poročni pristan imam v žepu svojega telovnika. — Kaj je pa na tem? — A imam ga v žepu tistega telovnika, ki sem ga dal ženi, da ga osnaži.

Pozor! Pozor!
Kavarna CENTRAL
Ljubljana.

Vsak dan **KONCERT**
!! Vso noč odprta. !!

Listnica uredništva.

V Hrastnik, Trbovlje, Trst i. dr. priobčimo, a prosimo malo potrpljenja, ker imamo sedaj zelo mnogo gradiva.

OBVARUJTE

Svojega dojenčka pred predčasnim umetnim hranenjem. Če Vas dojenje utruja ali imate malo mleka, vprašajte svojega zdravnika, če ne bi smeli jemati „GALEOGOL“. Ta vpliva ugodno na množino in kakovost mleka. Množina naraste za 33 do 50%. Dojenčki pridobivajo redovito na teži in se izvrstno razvijajo. — Ima prijeten okus in je raztopljiv v vseh tekočinah ter zadošča ena pušica za 20 dni.

Cena 3 K.

Glavna zaloga v lekarni B. Fragner, Praga III., vogal Nerudove ulice. Zaloge po lekarnah. Kjer ga ni dobili, se pošilja po pošti franco proti vpslatvi K 370 za pušico, K 672 za dve pušici, K 972 za tri pušice, K 12— za štiri pušice.

Pozor! Pozor!

Pristne oljate in suhe barve na debelo in drobno

Premierl & Jančar
Ljubljana

Dunajska cesta šte. 20.

Izborne emailne glasure, laki, firneži, čopiči itd.

Podpirajte domačo trgovino.

Mazilo za lase

napravi g. Ana Križaj v Spodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Lepodvorski ul. št. 222 ali pa v trafiki pri cerkvi. V treh tednih zrastejo najlepši lasje. Stekl. po 2 K in po 3 K. Pošilja se tudi po pošti. Izborno sredstvo za rast las.

Zadostuje samo ena steklenica.

!! 500 kron !!

Vam plačam, če ne odpravi v treh dneh brez bolečin moje korenine uničujoče **Riamazilo** Vaša kurja očesa, bradovce in otiščaje. Cena lončku z jamstvom 1 K, **Kemeny, Košice (Kaschau)** I Postfach 12/44. Ogrsko.

Hiša

novozidana s prostori za trgovino in gostilno, primerna tudi za vsako drugo obrt na lepem prostoru se odda v najem ali pa tudi po dogovoru proda. Več pove **Matija Šafarič, Radeče pri Zidanemmostu.**

Teodor Korn

poprej

Henrik Korn

pokrivalec streh in klepar, vpeljalec strelovodov ter instalater vodovodov **LJUBLJANA, Poljanska cesta 8** priporoča se p. n. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje streh z angleškim, francoškim in tuzemskim škrljem, z asbest, cementnim škrljem (Eternit) patent Hatošek, z izbočeno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko. Vsa stavbinska in galanterijska-kleparska dela v priznani solidni izvršitvi. — **Prave točno in ceno.** Proračuni brezplačno in politično prosto. — **Kuhinjska oprema. Hišna oprava.**

Vsak mesec drugi umetniki. Vstop prost. Točna postrežba z najfinejšimi pijačami. Z velespoštovanjem **Štefan Miholič, kavarnar.**

Kinematograf „Ideal“ na Franc Jožefovi cesti v Ljubljani ima jako zanimiv spored, same dobre, zelo učinkovite privlačne resne in šaljive točke.

Obvarujte se peg! Vaše obličje

bo krasno, čisto in fino kakor alabaster. Pike, pege, izpuščaje, rdečico obličja in nosu, sive in rumene lise in vsak neprijeten nedostatek odstrani z jamčeno v 6 dneh „Vladica balsamin“. Steklenica K 2-50. Rationell bals. milo K 1-20. Učinek je opaziti že po enkratni rabi.

== Neprijetne dlačice ==

z obličja in rok odstrani trajno in brez bo-
lesti v 3 minutah edini z jamčeno neškod-
ljivi „Sattymo“. Steklenica K 2-50

Bujno polnost-krasno oprse

doseže vsaka slabotna dama v treh tednih. Učinek z jamčen. Neštevilni zahvalni in pri-
znanli dopisi zdravnikov in dam so na raz-
polago. Uspeh se vidi že v 6 dneh. Edino
krepilno in osvežujoče sredstvo. Cena 1 ste-
klenice univerzalnega sredstva Et-Admille
z navodilom 5 K. K temu posebni kremni
izvleček „Vladice“. K 2-.

Nikako izpadanje las, nikake luskine!

Poarine lasna mast

življa in krepki lasne korenine tako, da se
lasje in brki krepijo in dobivajo krasno rast.
Uspeh z jamčen. Lonček 4 K, manjši 2 K.
Prodaja in razpošilja edino ord. kosmetični
laboratorij

W. Havelka, Praga-Vršovice št. 752.

Tisoč in tisoč priznanj in zahval.

(Pozor na razna iz tujine priporočena slaba
in draga sredstva.) Za uspeh naših izdelkov
se jamči.

Založnikom

knjig, časopisov, cenikov, letakov, ko-
ledarjev itd. oddaja

:: KLIŠEJE ::

po znižani ceni

upravnništvo „Slov. Ilustr. Tednika“.

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Dunajska cesta 17

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev, koles, pisalnih
strojev in strojev za pletenje
(Strickmaschinen).

Brezplačen
pouk v ve-
zenju.

Tovarna v
Lincu usta-
novlj. 1867.

Zahtevajte cenik, ki ga dobite brezplačno in
poštne prosto.

Izprašani optik FR. P. ZAJEC

:: LJUBLJANA, Stari trg št. 9. ::

priporoča svoj
dobro urejeni

optični zavod
očala, ščipalca,
daljnogleda, to-
plomerje i. t. d.

Nadalje priporoča svojo veliko zalogo
švicarskih ur, zlatnine in sre-
brnine, gramofone od 25 K na-
prej tudi na mesečne obroke.

Plošče vseh vrst in v vseh jezikih
do K 2-50 naprej. Ceniki brezplačno. —

Stampilije

vseh vrst za

urade, društva, trgovce itd

ANTON ČERNE

graver in izdelovatelj kavčukovih
štamplij

Ljubljana, Stari trg 20

Ceniki franko.

POZOR! Kdor hoče imeti POZOR!

lepo električno razsvetljava

naj se oglasi pri trgovskem zastopniku

Francu Železniku,

v Ljubljani, Sodna ulica šte. 6, I. nadstr.

Največja in najcenejša zaloga električnih

„Ergo Wolfram“ žarnic.

Za vsa v svojo stroko spadajoča dela
se priporoča

I. ZAMLJEN

čevljarski mojster

Ljubljana, Gradišče št. 4.

Zaloga izgotovljenih čevljev ter iz-
delovanje gorskih in telov. čevljev.

Proda se, ali pa se da v najem

zaradi starosti četrt ure od trga Šentjurij ob juž.
žel., Štajersko, tik glavne ceste

== hiša ==

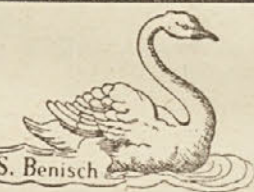
pri kateri je gostilna, umetni mlin na valjčke, žaga
in kovačnica, vse z novo moderno opremo, in sicer
je vsaka obrt sama zase tako, da tvori vse gospo-
darstvo štiri poslopja. Vsa poslopja so v dobrem
stanu in ni treba nikakega popravila. — Pogoji
so: izplača se polovico takoj, polovico se pa lahko
vknjiži. — Pozve se pri upravnistvu tega lista. —
Ceno pa za prodajo kakor za v najem pove po-
sestnik, katerega naslov se izve pri urednistvu.

Sukneno blago
za moške obleke se kupi
najbolje pri

R. Miklauc

v Ljubljani.

Velika izbira. Zanesljive cene. Na za-
htevo se tudi izdelovanje oblek preskrbi.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivega dobrega pulje-
nega 2 K; boljsega 2-40 K;
prima polbelega 2-80 K;
belega 4 K; belega puha-
stega 5-10 K; vefinega
snežnobelega, puljenega
6-40 K, 8 K; puha sivega
6 K, 7 K; belega, finega
10 K; najfinejši prni puh
12 K.

Najboljši češki nakupni vir.
Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitnega rdečega,
modrega, belega ali ru-
menega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z
dvema glavnicama, 80 cm dolgi, 60 cm široki, polnjena z
novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K;
napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14
in 16 K, zglavnice 3, 3-50 in 4 K. Pernica 200 cm dolga,
140 cm široka 13, 14-70, 17-80, 21 K, zglavnica 90 cm dolga,
70 cm široka 4-50, 5-20 in 5-70 K, spodnja pernica iz moč-
nega, črtastega, gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka 12-80 in
14-80 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko.
Lahko se franko zamenja, za neugajajoče se vrne denar.

S. BENISCH, Dešenice 180, Češko.

Natančnej cenik gratis in franko.

JABOLKA

proda vsako množino od 20 kg
naprej po 12—26 vin. kilogram

ANDREJ OSET

posest. v Tolstem vrhu, p. Guštanj, Kor.

IV. Ravnihar

urar in trgovec z zlatnino
:: in srebrnino ::

Ljubljana, Sv. Petra c. 44.

Za vsako pri meni kup-
ljeno kakor tudi poprav-
ljeno uro jamčim eno
:: leto. ::

Lastna delavnica za popravila in vsakršna
nova dela.

Velika eksportna zaloga
dvokoles, šivalnih in
kmetijskih
strojev, gramo-
fonov, orkestri-
jonov itd.

Mehanič. delavnica.

Prodaja na obroke. — Ceniki franko.

Pri Batjel-u, Gorica,

Stolna ulica št. 2-4.

„Za svobodo in ljubezen“

mu razmere tam dobro znane. V romanu „Za svobodo in ljubezen“ so z veselo roko opisane krute razmere, ki so vla-
dale na Balkanu pod turškim jarmom. Divji zatiralci slovanskega življa na eni, junaški vstaši (komite) na drugi strani,
krčevita napetost dejanja — vse to bo gotovo vstreglo mnogostranskim željam po kaki lepi in zanimivi povesti z bliž-
njega juga, ki jih slišimo tolikokrat iz krogov svojih bralcev. Da pa ne pokvarimo čitateljem veselja, izdamo za danes
samo še to, da se vije med temno in viharo scenerijo našega prihodnjega romana kotrdeča nit nežna ljubezen mladih src,
ki se po mnogih genljivostih in pretresljivih prigodbah pribori do zaslužene zmage. — Kdor hoče v letu 1913. čitati
velezanimiv roman o naših bratih in sestrah na Balkanu, naj se naroči na „Slov. Ilustrovani Tednik, ki stane le 2 K
za četrt leta, za en mesec pa smo 70 vinarjev.

je naslov velezanimivega krasnega romana z
Balkana. Spisal je roman odlični slovenski
pisatelj, ki je prepotoval ves Balkan in ki so